

La tribuna

Una carta (encara) sense resposta

L'electorat entendrà que una part de la socialdemocràcia del país comparteixi projecte amb els liberals?

FRANCESC

Guillaumet

No conec personalment **Jaume Bartumeu**. Per raons òbvies, perquè no sóc d'Andorra, no he parlat mai amb ell encara que recordo com **Carles Francino**, llavors a TV3, anunciava la seva victòria a les eleccions del 2009 com un «històric» de la política del Principat. Deia que no conec l'ex-cap de Govern però des que vaig començar a col·laborar amb aquest diari ara fa un any m'he referit, almenys, tres vegades a la seva proposta de coalició amb liberals i socialdemòcrates per encarar amb garanties la pròxima convocatòria electoral. Per això la setmana passada em va sorprendre que tot apunti (els protagonistes encara no ho han confirmat del tot) que el Partit Liberal (L'A) i el Partit Socialdemòcrata (PS) comencin a posar fil a l'agulla per dissenyar un acord obviant precisament l'autor de la idea.

Amb el risc de repetir-me torno a insistir que les coalicions electorals d'aquestes característiques no són estranyes ni a Europa ni a Amèrica. En el primer cas torno a citar la gran coalició d'Alemanya, amb democratacristians i socialdemòcrates (també s'hi sumen els bavaresos). A Xile, des de la recuperació de la democràcia el 1983, funciona raonablement bé la coalició electoral de democratacristians i socialdemòcrates coneguda com amb la marca de Concertación Nacional i que ha donat presidents d'un costat i l'altre de cada família política, com és el cas de **Patricio Alwyn** i **Eduardo Frei** des dels anys vuitana als noranta i dels socialistes **Ricardo Lagos** i **Michel Bachelet** en les darreres dues dècades. De fet, parlar de grans coalicions de govern (ja siguin preelectorals com en el cas de Xile o postelectorals com a Alemanya) no hauria de ser es-

EL PERIÒDIC

trany en els nostres dies, on les ideologies muten a marxés forçades i els grans partits tradicionals entren en crisi. El cas més paradigmàtic potser el trobaríem a la veïna França, on el copríncep **Emmanuel Macron**, exministre d'Economia del govern socialista de **François Hollande**, va optar per impulsar la seva pròpia plataforma electoral amb un èxit més que notable. En aquest context, tant l'històric Partit Socialista francès com la dreta neogaullista de **François Fillon** van patir un seriós revés electoral. Descomptada la victòria davant del xenòfob Front Nacional de **Marie Le Pen**, l'altra gran vencedora de les eleccions franceses d'ara fa un any va ser precisament la França Insuïssa de **Jean-Luc Mélenchon**, que s'ha convertit ara en el referent més ben posicionat de l'esquerra.

Hi ha qüestions de fons que per raons òbvies i legítimes separa socialistes i liberals. Hi pot haver matisos però no grans punts programàtics

D'entrada doncs, els moviments preelectorals que es puguin fer des d'ara i fins que el cap de Govern **Toni Martí** convoqui les eleccions (siguin o no anticipades) estaran a l'ordre del dia. I és que aquests moviments d'escacs no només són propis del Principat sinó de la majoria del món occidental quan s'atansa el temps d'anar a les urnes. Menció a part mereix el programa amb el que concorreran als comicis (en cas de confirmar-se l'acord per compartir llistes parroquials i anar separats a les nacionals) les formacions que s'impli-

quin en aquest projecte. Fet i fet, és difícil que a grans trets es puguin marcar gaires diferències entre el programa nacional i el que es proposa per cada parròquia si el que es vol és donar una certa sensació d'unitat. En aquest sentit hi pot haver matisos però no grans punts programàtics. I més tenint en compte que hi ha qüestions de fons que per raons òbvies i ben legítimes separa socialistes i liberals.

D'ALTRA BANDA, l'un mitjà en feia esment aquesta mateixa setmana, no s'acaba d'entendre

de fora estant com una hipotètica operació electoral d'aquestes característiques no tingui en compte aliats d'una mateixa família política. I em refereixo a la complicitat que hi hauria d'haver, almenys en el terreny de les idees, entre el PS i el SPD. Ja s'entén que a vegades, i això passa a Andorra i a tot arreu, pesin més les qüestions personals que altres temes d'índole programàtica. De fet, l'escissió que el socialisme andorrà va patir el 2013 i les diferències que naturalment encara hi ha entre els protagonistes d'aquell trencament és un fet que pesa. Tot això s'entén. Però la pregunta és si l'electorat entendrà que una part de la socialdemocràcia del país comparteixi projecte amb els liberals (insisteixo, en el cas que la cosa acabi fructificant) i l'altra vagi a les eleccions pel seu compte. En aquest cas qui dels dos tindrà més llibertat de moviments per posar sobre la taula un discurs, el socialdemòcrata, que d'altra banda s'ha de reinventar a tota l'Europa occidental? I el més important. Qui s'atribuirà amb més èxit la defensa de l'ideari progressista? Totes aquestes preguntes (i d'altres) s'aniran resolent de forma progressiva i m'imagino que en un espai de temps no massa gran. D'entrada, **Jaume Bartumeu** declarava aquesta setmana que SDP encara no es considera fora de res perquè els interlocutors als que va apel·lar fa ben bé mig any encara no han respost a la seva carta. A vegades, però, el silenci administratiu és una contesta més que evident de les intencions del receptor. Sigui com sigui, però, les coses comencen a prendre forma de cara a les eleccions i pel que sembla l'impulsor de la idea no hi és convidat. De fet, i a l'espera de com es moguin les negociacions a partir d'ara, no he trobat millor definició del que ha passat aquesta setmana que la que va fer aquest diari en forma de titular dimecres passat fent-se ressò de tot plegat: «Un pacte sense el promotor». És ben bé que a vegades un titular resumeix tota la notícia. **Periodista**